

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

4 februari 1997

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap
van publiek recht**

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes

Zie :

528 (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen

Artikel 2

Aan § 1 de volgende zin toevoegen :

"De verwijzing naar Vlaanderen vindt ook een weerslag in de algemene roepnaam van de VRT-radio- en televisienetten."

VERANTWOORDING

De naamsverandering van de openbare omroep heeft een symbolische betekenis : de naam VRT zorgt ervoor dat de openbare omroep, zijnde het Vlaamse cultuurinstrument bij uitstek, ook in de naam een verwijzing naar Vlaanderen bevat. Uiteraard zou deze symbolische betekenis volledig verloren gaan indien de naam VRT enkel gebruikt zou worden in juridische akten, doch niet in de praktijk. Bijgevolg beoogt dit amendement de verwijzing naar Vlaanderen ook te verwezenlijken op het vlak van de algemene roepnaam van de openbare omroep.

Artikel 4

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt het bestaande opschrift (de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap) te behouden omdat dit opschrift een betere weergave is van een dubbele bezorgdheid.

Ten eerste moet de VRT zich exclusief concentreren op zijn openbare omroepopdracht. Het voorgestelde opschrift (de Vlaamse Radio- en Televisieomroep met de openbare omroepopdracht) doet uitschijnen dat deze omroep eveneens een niet openbare omroepopdracht (lees commerciële omroep) kan uitvoeren. Welnu, de VRT mag niet beschouwd worden als een radio- en een televisie-omroep in de meest ruime betekenis ; VRT is niet de zoveelste Vlaamse omroep, die toevallig belast is met de openbare omroepopdracht. Trouwens, de opdracht van de VRT (zie ook redactie artikel 8,§1) laat op dit vlak geen twijfel bestaan : het bevat hoegenaamd geen verwijzing naar welke activiteit dan ook buiten het kader van de openbare omroepopdracht.

Bijgevolg moet elke formulering die de weg openzet naar een VRT, waar de openbare omroepopdracht weggestoken is in een zoveelste dochteronderneming van het moederbedrijf, vermeden worden. Dit betekent helemaal niet dat er geen aparte structuren of juridische constructies mogen gebouwd worden, met het oog op een meer soepele bedrijfsvoering.

Ten tweede riskeert het invoegen van de term "Radio- en Televisieomroep" de VRT af te sluiten voor eventuele openbare omroepinitiatieven op het vlak van nieuwe informatietechnologie. De term "openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap" laat hier veel meer ruimte (zie ook redactie artikel 6, §5).

Artikel 5

A. In de voorgestelde tekst van artikel 3 op de tweede regel de woorden "een omroep" vervangen door de woorden "een openbare omroep".

VERANTWOORDING

Zie verantwoording artikel 4, eerste lid.

B. Aan de voorgestelde tekst van artikel 7 de volgende tekst toevoegen :

"na advies van de Raad voor Kijkers en Luisteraars. De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de Raad voor Kijkers en Luisteraars wordt samengesteld en zijn bevoegdheid uitoefent".

VERANTWOORDING

Om de betrokkenheid van de Vlamingen bij de openbare omroep te versterken (zie ook artikel 8, §4), beoogt dit amendement een Consumentenraad of een Raad voor Kijkers en Luisteraars bij de VRT in te voeren. Deze Raad brengt een niet-bindend advies uit over het programma-aanbod en het zendschema.

C. In de voorgestelde tekst van artikel 16, 1°, eerste lid op de vijfde en zesde regel de woorden "hetzij op de kijk- en luistercijfers" vervangen door de woorden "hetzij op kijk- en luistercijfers".

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt een tekstcorrectie.

D. In de voorgestelde tekst van artikel 16, 1°, het tweede lid vervangen door wat volgt :

"Binnen de vooropgestelde strategie geeft elk van de radio- en televisienetten invulling aan de openbare omroepopdracht, bepaald in artikel 6 en waarborgt de kwalitatieve doelstellingen die daaraan verbonden zijn."

VERANTWOORDING

Het Censydam-onderzoek verrijkte de Nederlandse taal met twee nieuwe begrippen : "verbredend net" (TV1) en "verdiepend net" (TV2). De concrete invulling van deze termen is van uitzonderlijk belang. Wanneer de term "verbredend net" enkel moet verhullen dat TV1 een commercieel net wordt, dan kan dit niet. Het behoort immers

geenszins tot de taken van de openbare omroep om aan "user gratification" te doen.

Het "verbredend net" moet zoveel mogelijk Vlamingen op een kwalitatief hoogstaande manier bereiken, voor een andere invulling is er geen ruimte in het kader van de Vlaamse openbare omroep. TV1 mag geen doorslag worden van VTM of VT4. Ook op het eerste net moeten jeugd-, informatie- en cultuurprogramma's ruim aan bod komen. Dezelfde redenering geldt voor de verschillende radionetten, die elk binnen hun eigen profiel mee de opdracht moeten invullen.

Vertaald naar de performantiemaatstaven, moet de beheersovereenkomst het aantal te bereiken kijkers en luisteraars op het vlak van informatie, jeugd en cultuur in die mate hoog leggen dat ook TV1 en de populaire radiozenders mee bijdragen tot het halen van de vooropgestelde doelen.

E. In de voorgestelde tekst van artikel 16 een 1°bis invoegen, dat luidt als volgt :

"1°bis de meetbare doelstellingen met betrekking tot het radio- en televisieaanbod ter duiding van de sociaal-economische, levensbeschouwelijke en politieke onderwerpen, uitgaande van hetgeen bepaald is in artikel 26, §2 en de vooropgestelde strategie, die onder meer betrekking hebben op de totale zendtijd, de verscheidenheid van de meningen en hetzij op bereikcijfers, hetzij op kijk- en luistercijfers."

VERANTWOORDING

Vandaag is niemand gelukkig met de situatie van de derden en ook de in het ontwerp voorgestelde aanpassing van de regeling van de derden* bevreemdt niet.

Onderhavig amendement beoogt de bekende wrevelpunten open te trekken, met de principiële stellingname dat meningen behoren tot de cultuur. Er moet meer belang gehecht worden aan de verscheidenheid van de meningen.

De confrontatie tussen dragers van een maatschappelijke of politieke idee hoort toch niet te worden gechronometreerd aan de hand van de numerieke parlementaire sterkte van de vertolker van het idee ?

Of wanneer we vaststellen dat de BRTN in haar relatie met de Rooms-Katholieke Kerk vasthangt aan het officiële instituut, terwijl we weten dat er heel wat leeft binnen de Kerk ... heeft de overheid én de maatschappij dan niet alles te winnen wanneer dat soort bewegingen een kans zouden krijgen ?

* 80 u. radio en 64u.40' televisie (sociaal-economische onderwerpen : 45 x 15 minuten : 11 u. 15 min. / levensbeschouwelijke verenigingen : 50 u. / politieke derden : 41 x 5 minuten : 3 u. 25 min.).

Wordt dit niet reeds toegepast in de ontwikkelingssamenwerking, waar het volkomen legitiem is met Noordelijke ontwikkelingsgelden Zuidelijke basisbewegingen te steunen ?

Vandaar het voorstel dat de BRTN meer algemeen in het kader van de bijzondere bepalingen inzake de programma's (zie amendement sub J) eveneens de nodige aandacht besteedt aan meningen. De BRTN als agora, als wasplaats van Afrikaanse dorpen, als plaats waar de palavers plaatsvinden, waar iedereen komt en waar meningen uitgewisseld worden.

Indien meningen voldoende aan bod zouden komen, kunnen de derden verdwijnen.

Onderhavig amendement behandelt alle uitzendingen van derden, of zij door filosofische, godsdienstige of politieke verenigingen verzorgd worden, op dezelfde wijze.

Uiteraard vraagt deze benadering ook een duidelijk, objectief kader om alle meningen op de agora aan bod te laten komen, zonder censuur. Bijgevolg dienen in het kader van de beheersovereenkomst meetbare doelstellingen, die onder meer betrekking hebben op de totale zendtijd, de verscheidenheid van de meningen en hetzij op bereikcijfers, hetzij op de kijk- en luistercijfers vastgelegd te worden. Er moet een team van buitengewone mensen aangetrokken worden. Wellicht kan de BRTN ook putten uit de bestaande Gastprogrammaraad en alzo vanuit de uitzendingen voor derden echte gastenprogramma's maken.

F. In de voorgestelde tekst van artikel 16, 3°, het tweede lid vervangen door wat volgt :

"In de eerste beheersovereenkomst wordt de enveloppe, uitgaande van de kostprijs verbonden aan de uitvoering van de openbare omroepopdracht, bepaald op 7,612 miljard frank. Dit bedrag wordt gedurende de looptijd van die eerste beheersovereenkomst, vanaf 1 januari 1998, jaarlijks verhoogd tot 7,9164 miljard frank (1998), 8,2331 miljard frank (1999), 8,562 miljard frank (2000) en 8,904 miljard frank (2001) voor zover aan de resultaatsverbintenissen en de voorwaarden gesteld in de beheersovereenkomst is voldaan."

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt het invoeren van de orthodoxe situatie van een openbare zender met overheids gelden en commerciële zenders met privé-gelden, zonder afbreuk te doen aan het totaal van BRTN-ontvangsten, zoals die blijken uit het regeringsontwerp.

Zo stelt de Vlaamse regering een dotatie voor van 7,612 miljard, gedurende de looptijd van de eerste beheersovereenkomst, vanaf 1 januari 1998, jaarlijks met 4 % te verhogen. Concreet betekent dit voor 1997 7,612 miljard, vervolgens 7,9164 (1998), 8,2331 (1999), 8,562 (2000) en 8,904 (2001).

Ons amendement strekt ertoe dat VRT de verschillende bedrijfs-, financiële en uitzonderlijke opbrengsten behoudt,

met uitzondering van radioreclame, de radiosponsoring en de televisiesponsoring. Op basis van de projectie van de ontvangstenbegroting uit het meerjarenplan 1997-2001, betekent dit een minopbrengst voor 1997 van 1,2598 miljard, vervolgens 1,285 (1998), 1,293 (1999), 1,297 (2000), 1,301 (2001), dewelke in dit voorstel mee uit de algemene overheidsmiddelen komen. Zo loopt de overheidsbijdrage voor 1997 op tot 8,8718 miljard, vervolgens 9,1014 (1998), 9,5261 (1999), 9,859 (2000) en 10,205 (2001).

Aangezien het Kijk- en Luistergeld (K&L) wordt geraamd op 15,9141 mia. (1997), 16,2801 (1998) en 16,6546 (1999), stemmen deze bedragen overeen met 55,748 % (1997), 55,905 % (1998) en 57,198 % (1999) van het K&L-geld.

Dit alles heeft meteen ook tot gevolg dat de afwijzende houding tegenover landelijke commerciële radio herzien kan worden. Hier staat dan weer tegenover dat er dan een heffing kan komen op reclame op radio en televisie, uitgezonden overeenkomstig artikel 80 van deze decreten. Deze heffing kan de basisfinanciering aanvullen. (zie resolutie, die samen met deze amendementen werd ingediend, Stuk 535 (1996-1997) – Nr. 1).

Overigens kampt de VRT met een enorm perceptieprobleem, wat betreft de naam van het K&L-geld. Alhoewel het K&L-geld een belasting en geenszins een retributie is, leeft bij vele mensen het beeld dat de openbare omroep gefinancierd wordt door de integrale opbrengst van deze belasting. De resolutie, die samen met deze amendementen werd ingediend, strekt er dan ook toe de Vlaamse regering op te dragen bij de federale regering aan te dringen op de naamswijziging van het kijk- en luistergeld naar belasting op autoradio- en televisietoestellen (zie Stuk 535 (1996-1997) – Nr. 1).

G. Aan de voorgestelde tekst van artikel 19 een tweede lid toevoegen dat luidt als volgt :

"De VRT kan geen inkomsten verwerven uit het uitzenden van commerciële of niet-commerciële reclame, noch uit sponsoring, evenementen-sponsoring uitgezonderd."

VERANTWOORDING

Zie verantwoording sub F.

H. In de voorgestelde tekst van artikel 23, § 1, derde lid, op de eerste en tweede regel de woorden "redactiestatuut worden" vervangen door de woorden "redactiestatuut voor de journalisten verbonden aan de openbare omroep worden".

VERANTWOORDING

Onderhavig amendement strekt ertoe te verduidelijken dat het redactiestatuut geldt voor de journalisten van de openbare omroep.

I. In de voorgestelde tekst van artikel 23 §2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. In het kader van zijn informatieopdracht bepaald in artikel 8, verzorgt de VRT radio- en televisieprogramma's ter duiding van de sociaal-economische, levensbeschouwelijke en politieke onderwerpen op dergelijke wijze dat de verschillende meningen voldoende aan bod komen. De bijzondere regels en voorwaarden met betrekking tot deze radio- en televisieprogramma's worden vastgelegd in de beheersovereenkomst."

VERANTWOORDING

Indien meningen voldoende aan bod zouden komen, kunnen de derden verdwijnen. Zie sub E.

J. Aan de voorgestelde tekst van artikel 23 een § 3 toevoegen, die luidt als volgt :

"§ 3. In het kader van zijn opdracht bepaald in artikel 8, voeren de VRT radio- en televisieprogramma's promotie voor Brussel als hoofdstad van Vlaanderen."

VERANTWOORDING

De BRTN is de omroep van Vlaanderen en dus ook van de hoofdstad van Vlaanderen. Doorheen de programmatie van de verschillende televisie- en radionetten, moet de promotie voor Brussel, hoofdstad van Vlaanderen, als een rode draad verweven zitten. In hoofdte van de openbare omroep is deze opdracht geen resultaat-, doch wel een middelenverbintenis. In dit verband ook zijn de storingen bij de ontvangst van de BRTN-(radio)-uitzendingen in Brussel onaanvaardbaar. Vandaag blijft de ontvangst van de BRTN-(radio)-uitzendingen in Brussel gestoord. De scherpe aftekening van de uitzendtoren tegen het stadssilhouet, staat in schril contrast met het schimmige bestaan op de Brusselse FM-band. Deze bekommernis werd verwoord in de resolutie die samen met deze amendementen werd ingediend (zie Stuk 535 (1996-1997) – Nr. 1).

K. In de voorgestelde tekst van artikel 27 § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. De VRT is verplicht maximaal 30 minuten per maand kosteloos mededelingen uit te zenden van de Vlaamse regering, van het Vlaams Parlement en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie."

VERANTWOORDING

Onderhavig amendement strekt ertoe ook mededelingen mogelijk te maken vanwege de instellingen van de Vlamingen in Brussel.

L. In de voorgestelde tekst hoofdstuk XI, bestaande uit de artikelen 27bis, 27ter en 27quater, schrappen.

VERANTWOORDING

Indien meningen voldoende aan bod zouden komen, kunnen de derden verdwijnen. Zie sub E.

Artikel 17

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Indien meningen voldoende aan bod zouden komen, kunnen de derden verdwijnen. Zie sub E.

Kris VAN DIJCK

Nelly MAES
